

Aktualności w sprawie zasad zlecenia testów na COVID-19. Ważne informacje dla dla lekarzy i pacjentów

Jak ma postępować lekarz rodzinny, gdy zgłosi się do niego pacjent z objawami charakterystycznymi dla COVID-19? Co dzieje się z chorym, który otrzyma pozytywny wynik testu, a nie jest samodzielny - m.in. na takie pytania mają dać odpowiedź algorytmy postępowania z pacjentem, które trafiły już do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w całej Polsce.

Sześć schematów opisujących różne sytuacje, w których mogą się znaleźć lekarz i pacjent prezentują algorytmy pokazujące ścieżki postępowania z pacjentem zarówno w podstawowej opiece zdrowotnej, jak i na innych poziomach opieki. Schematy te dotyczą sytuacji, gdy pacjent jest samodzielny i niesamodzielny oraz gdy ma objawy charakterystyczne dla COVID-19 takie jak: gorączka, duszność, kaszel, utrata węchu lub smaku lub gdy nie wystąpią wszystkie te objawy naraz, ale ma infekcję.

Pacjent jest samodzielny i ma objawy

Jak wygląda zlecenie badania w kierunku SARS-CoV-2 przez lekarza POZ dla pacjenta samodzielnego, który ma cztery objawy charakterystyczne dla COVID-19: gorączka, duszność, kaszel, utrata węchu lub smaku?

Pacjent kontaktuje się z POZ, aby ustalić termin porady osobistej lub teleporady. W przypadku dzieci do 2 r.ż. porada ma zawsze formę osobistą.

Zlecenie testu po teleporadzie jest możliwe, tylko pod warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji lub izolacji w warunkach domowych - tj. stwierdzone i udokumentowane kliniczne cztery objawy tej choroby:

- temperatura ciała powyżej 38 stopni Celsjusza
- kaszel
- duszność
- utrata węchu lub smaku.

Jeśli pacjent ma takie objawy, wtedy lekarz podstawowej opieki zleca test za pośrednictwem aplikacji gabinet.gov.pl oraz przekazuje pacjentowi informację o mobilnych punktach pobrań tzw. drive thru, w których można wykonać badanie (lekarz informuje pacjenta o konieczności unikania transportu publicznego).

Lekarz POZ zgłasza do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pacjenta z podejrzeniem zakażenia SARS-COV-2, wypełniając odpowiedni formularz w systemie gabinetowym lub w aplikacji gabinet.gov.pl.

Jeśli umożliwia to stan pacjenta, wtedy samodzielnie, samochodem udaje się on do punktu drive thru, by wykonać badanie. Lista punktów dostępna jest na stronie: <https://www.pacjent.gov.pl/aktualnosc/test-w-mobilnym-punkcie-pobran>

Jeśli pacjent uda się do punktu drive thru, musi zabrać ze sobą dokument ze zdjęciem i podać nr PESEL. Na miejscu nie wysiada się z auta. Wymaz z nosogardzieli zostanie pobrany przez otwarte okno samochodu. Test jest bezpłatny.

Pobrana próbka trafia do analizy do laboratorium COVID. Informacja o wyniku testu zostaje wprowadzona do systemu. Jest ona widoczna dla lekarza POZ w gabinet.gov.pl, dla pacjenta w Internetowym Koncie Pacjenta oraz w systemie EWP dostępnym dla Wojewódzkich i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych.

Jeśli wynik jest pozytywny, lekarz rodzinny informuje pacjenta o wyniku i o konieczności udania się do oddziału zakaźnego lub obserwacyjno-zakaźnego. Lekarz POZ przekazuje także informację do szpitala z oddziałem zakaźnym o fakcie skierowania pacjenta z potwierdzonym COVID-19.

W szpitalu podejmowane są decyzje o:

1. przyjęciu do szpitala
2. rozpoczęciu izolacji w izolatorium (w izolatoriach mają przebywać m.in. osoby, które nie mogą odbyć kwarantanny w domu, aby nie narażać na zakażenie koronawirusem najbliższych)
3. rozpoczęciu izolacji domowej.

Lekarz szpitala wprowadza informację o izolacji domowej do systemu gabinet.gov.pl (taka usługa będzie dostępna od 1 października 2020 r.), natomiast o hospitalizacji lub skierowaniu do izolatorium – do rejestru COVID-19. Jeśli nie ma możliwości wpisania danych do gabinet.gov.pl, informację przekazuje się do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, która wprowadza ją do systemu EWP.

Pacjent nie jest samodzielny, co wtedy?

Nieco inaczej wygląda zlecenie badania w kierunku SARS-CoV-2 przez lekarza POZ u pacjenta niesamodzielnego, który spełnia kryteria zlecenia testu podczas teleporady, czyli ma takie objawy: gorączka, duszność, kaszel, utrata węchu lub smaku.

Gdy pacjent samodzielnie nie może udać się do drive thru, lekarz POZ kontaktuje się telefonicznie z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (WSSE) i przekazuje informacje o konieczności wykonania testu. WSSE wystawia zlecenie testu i wysyła do pacjenta karetkę „wymazówkę”.

Później lekarz POZ zgłasza do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (PSSE) pacjenta z podejrzeniem zakażenia SARS-COV-2, wypełniając odpowiedni formularz w systemie [gabinetowy](http://gabinet.gov.pl) lub w aplikacji gabinet.gov.pl.

Informacja o wyniku testu jest widoczna dla pacjenta w Internetowym Koncie Pacjenta oraz w systemie dostępnym dla Wojewódzkich i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna informuje lekarza POZ o wyniku badania. Lekarz rodzinny informuje pacjenta o wyniku dodatnim i o konieczności udania się do oddziału zakaźnego/obserwacyjno-zakaźnego. Tam zapada decyzja o:

1. przyjęciu do szpitala
2. rozpoczęciu izolacji w izolatorium
3. rozpoczęciu izolacji domowej.

Zlecenie testu dla pacjenta samodzielnego, który nie ma pełnych objawów

Gdy do lekarza POZ zgłosi się pacjent samodzielny z objawami infekcji, ale lekarz nie stwierdzi objawów kwalifikujących do skierowania na badanie w kierunku SARS-COV-2, wtedy umawia następną teleporadę w ciągu 3-5 dni od pierwszej wizyty.

Jeśli podczas drugiej teleporady lekarz POZ nie stwierdzi objawów spełniających kryteria skierowania na badanie w kierunku SARS-CoV-2, może umówić wizytę osobistą w POZ.

Jeśli lekarz POZ stwierdzi objawy kwalifikujące do zlecenia badania w kierunku SARS-COV-2, zleca test za pośrednictwem aplikacji gabinet.gov.pl oraz przekazuje pacjentowi informację o drive thru, w których można wykonać badanie.

Podczas wizyty osobistej, po zbadaniu pacjenta, lekarz może (jeśli uzna to za konieczne) zlecić wykonanie badania w

kierunku SARS-CoV-2.

Co dzieje się, gdy pacjent dowie się w domu, że ma pozytywny wynik testu

Lekarz POZ informuje pacjenta o wyniku dodatnim i kieruje go do oddziału zakaźnego lub obserwacyjno-zakaźnego.

Pacjent, jeśli jest samodzielny, udaje się do szpitala własnym środkiem transportu (w maseczce, unikając kontaktu z innymi osobami). Pacjent udaje się do wyznaczonego przez szpital punktu triage (np. namiotu, wydzielonej izby przyjęć), gdzie niezwłocznie przekazuje informacje o wyniku badania w kierunku SARS-COV-2.

Personel medyczny szpitala kieruje pacjenta do odseparowanego miejsca, w którym pacjent czeka na badanie lekarskie. Lekarz decyduje o przyjęciu pacjenta do oddziału, przekazaniu do innego szpitala lub skierowaniu na izolację. W przypadku skierowania na izolację lekarz decyduje o formie izolacji (izolacja domowa lub w izolatorium).

Jeśli pacjent zostanie skierowany do izolatorium, pozostaje pod opieką lekarza szpitala.

Pacjent, który został skierowany do odbycia izolacji domowej, pozostaje pod opieką lekarza POZ. Lekarz POZ dzwoni wówczas do pacjenta w 8-10 dobie, aby uzyskać informacje o stanie jego zdrowia. Pacjent, u którego nie wystąpiły objawy, zostaje automatycznie zwolniony z izolacji po 10 dniach od wykonania testu.

Gdy u pacjenta wystąpiły objawy, które w ocenie lekarza kwalifikują go do wydłużenia czasu izolacji, lekarz POZ określa dzień zakończenia izolacji lub termin ponownej teleporady.

Gdyby wystąpiły objawy wskazujące na zagrożenie zdrowia lub życia, należy wezwać zespół ratownictwa medycznego i koniecznie poinformować dyspozytora medycznego o tym, że chory przebywa w izolacji domowej.

Ważne zasady związane ze zlecaniem badań przez lekarzy POZ

- W przypadku ciężkiego przebiegu choroby pacjenci powinni być testowani w warunkach szpitalnych.
- Zlecenie testu po teleporadzie jest możliwe tylko pod warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji lub izolacji w warunkach domowych - tj. stwierdzone i udokumentowane kliniczne cztery objawy tej choroby: temperatura ciała powyżej 38 stopni Celsjusza, kaszel i duszności oraz utrata węchu lub smaku.
- Lekarz POZ informuje szpital z oddziałem zakaźnym o pacjencie z potwierdzonym COVID-19, który zostanie przekazany lub przyjedzie własnym transportem do szpitala.

źr.: gov.pl